

SOITTO

Kaupungin puistosta kieri tuolta soiton sävelet niin valtavana. Kuni ratsu ilman huolta, valtavana mukahansa tempaavina.

Joukot kertyneet on kuulemanan Unhoitukseen hetkiseksi päivän surut.

Useimmat huollansa huokaamahan, toiset elvyttämään pienet ilon murut.

Minä yksin istun huoneessani..... yksin huolenikin huokaan salaa. Puu, mi kasvaa alla ikkunani, huminallaan hieman lohdutusta valaa

Sen lehdet ollen soittimina syksy-tuulen,

antaa äänen väräjävän valittavan.... Sama sävel, jonka rinnastani kuulen arkaellen illan hämyyn karkkoavan.

Tuttu soitto, sama orpouden virsi, joka seuranani on kevästä asti ollut. Ei koskaan sulanut oo rinnastani kirsä

kesä koskaan minulle ei tullut — —

Siksi soitto, laulu kuuluu mulle, mulle huminol vaan syysyö sointu-jaan.

Elämän-lapsipuolelle unhoitetulle — — siks' kunnes saavun viime satamaan.

Oh! niin katkera on malja petty-mysten

raskas taakka rauenneiden toivehen Orjantappurainen polku väärin-ymmärrysten.

Katkerampi kerran palikka pettäjän. Ida Salo.

LEMMENKUKALLE

Pienen pieni lemme-kukka lempeä ja heliä. Sua tässä katsellessa tahdon haastatella.

Tiedätköhän kukka pieni mitään elämästä. Oletko sä onnellinen kasvaissasi tässä?

Tiedätkö sä mallmasta missä myrskyt pauhaa. Miss' ei ykskään ihmislapsi mielelleen saa rauhaa.

Vell veljeä valnoaa ja toinen toistaan vihaa. Ihmisten sydämissä ei hyve löydä sijaa.

Mutta kerran, niin mä uskon, onnen päivä koittaa. Silloin rakkaus ja hyve veljes-vihan voittaa.

Opeta sä lemme-kukka lempeytes meille. Että toinen toistaan auttais Rauhan, hyveen tielle.

Kasva kaunis lemme-kukka kasva korkealle! Olet liian pien' ja hento tälle mailmalle.

.....aä.

VANKILA

Kirj. MAXIM GORJKIJ.

(Jatkoo)

VIII

Polkua pitkin Mischan akkunaa o- itse käveli joka päivä yksikseen destakaisin huonosti puettuja ihm- iä, tuljotellen juroina niin kuin pe- lot häkissä. Heidän naamansa o- ivat näkkäiset ja silmät näyttivät yvämmetseiltä. Lyhyttakknen mies oli hävinnyt ja hänen sijallensa il- mestynyt laihankalpea herrasmies, päässään ympyriläinen kriminakkai- sen hattu ja yllään vanha ruskea drappipaltto. Hän käveli hyvin nopeasti lyhyin askelin, melkein uoksujalessa; hänen päällystakkinsa

Nuorten Osasto

oli naurettavan iso ja valui allit- seen harteilta alas, hän hytkäytteli tuon tuostakin pientä, laihaa ruu- mistaan, saadakseen pysymään nu- tun olkapäillään, hänen pieni äykyäs naamansa säteili hymyilyttä, huulet vavahtelivat lakkaamatta, ohuella kuvalla kädellään silveli hän yhtä- mittaa mustan harmahtavaa pientä pörröistä partaansa, aika ajoin ke- kauttaen päättään..... Vankilan har- maa muuri taustanaan, muistutti hän Mischalle, en tiedä mistä syystä, kirjakaasti ja illoisesti liekehtivää kynttilää suuressa himmeässä ja il- kaisessa lyhdysässä...

— Kuka se uusi on? — kysyi Mis- cha Kornelilta.

— Vasili Nikititsch.....

— Onko hän työläisiä?

— Kuka hänet tietää? — sanoi

rauhallisesti vanhus. — Näyttää sil- tä — niin kuin olisi työläisiä.....

myöskin joitain niitä poliittilisia..... etkö liene vähän niin kuin — täräh- tänyt..... Useinhan se täällä oleksil.....

— Oleksil! — tuumi Mischa hy- myillen. Hänestä tuntui hauskalta kuulla sanottavan tästä miehestä,

että hän — "oleksil" vankilassa, ei- kä "istuu".

— Se ihminen ei pelkää mitään! — sanoi Ofizerov Mischalle tavalli- suuden mukaan katsahtaan varovas- ti ympärilleen ja alentaen ääntään vähitellen kuiskaukseksi. — Hän

saattaa sanoa totuuden suoraan jo- kaiselle, — prokuraattorille, päällik- kölle..... Varakuvernööri kävi täällä,

sillekin hän valoi kuulan — minä, sanoi, ajattelen näin, te — toisin.....

Ja niin puhuu edemmäksi, että me olemme velvolliset kunnioittamaan

toinen toistamme sentähden, että mi- nä olen — ihminen ja te myös olet- te — ihminen..... ja kaikki muu paitsi tätä — on erehdyttä..... Vir- kapukukaan, sanoi, ei merkitse mi- tään. Viikko annettiin hänelle siitä

arestista. Hän ei muuta kuin nauroi ja sanoi: tämä kerrassaan ei mer- kitse mitään..... se on suorastaan — tyhmyyttä! Mitä karsseri, sanoi,

tässä voipi todistaa.....

Ofizerov oikasi äkkiä itsensä suo- raksi ja Mischa huomasi hänen sil- missään ensi kerran jonkun oudon välkkeen, joka ilmaisi iloa.

— Niin kuin se onkin! Jos minä teille sanon totuuden, ja te siitä a- natte minua vasten kuonoa..... niin tokkohan totuus siitä siirtyy teidän puolellemme?

— Oletteko puhellut hänen kans- saan? — kysyi Mischa.

— En..... herra paratkoon! — vas- tasi vangin vartija ja hypähti syr- jään hyvin pelokkaana. — Minä — pelkään! Minä — alnoastan tel- dän kanssanne..... te puhelette hil- jakseen..... mutta hän ei osaa ollen- kaan hiljaa puhua..... ääni on jo sel- lainen!

Ja vetäen suunsa kainoon hymyyn, kuisuksi hän:

— Minulla olisi yksi runo..... joka soveltuu hyvin häneen!

— Minkälainen? Kertokaa! — pyy- si Mischa. Ofizerov katsahti ympäril- leen, laski ripsit silmillensä ja sa- noi huoatuaan:

— Jälkeenpäin..... minä jollain tu- voin..... Kävelkää te..... minä menen tuonemmaksi..... etteivät huomaisi!

— Kuulkaa Ofizerov — sanoi Mis- cha harmissaan, ottaen häntä kiinni virkatakin hihasta: — teidän pitää..... ymmärrättekö, välttämättömästi läh- teä täällä pois! Eihän teistä ole vanginvartijaksi. Teillä on liian herkkä luonto.....

— Ah..... mutta minne minä men- nen? — huudahti hiljakseen vangin- vartija, temmaten sukkelaasti hihan- sa Mischan kädestä. — Se on yhden- tekevää..... joka paikassa on saman-

laista..... hiljaiselle ihmiselle on — koko elämä vankilaa..... yksi palikka on hänelle vain sopiva — hauta!

Painaen päänsä alas läksi hän pois; Mischa sydän täynnä sekavia säälin ja harmin tunfelta Ofizerovia kohtaan ohjasi askeleensa pitkin vankilan seinänvierustaa, ajatellen harmissaan:

— Onkohan tuon ihmisen elämäl- lä minkälaisia tarkotusta..... onko?

Talvaasta leijaillen lentelivät hu- luttomasti ja surullisesti lumihuta- leet, putoilivat vankilan märeille ka- toille ja likaiselle maanpinnalle, haht- tuen näkymättömiin.

Vankilan nurkan takana näki Mis- cha harmaan tiiviin vankiryhmän — yksi heistä seisoi nojaten seinää vasten kokoon vetäytyneenä ja al- van kuin vainottu koira riuhtoil le- vottomasti kaulaansa. Hänen päänsä vapisi naurettavasti, kädet tiu- kasti puristettuina rintaa vasten hö- pisi hän käheästi puollääneen:

— Veljet..... minä en ollut! Tä- män ristin nimessä — en!

Hänen edessään seisoi kolme to- veria liikahtamatta kuten suuret ki- vet, yksi pitkäkasvuinen heistä pu- hui myöskin hiljaa ja rauhallisesti:

— Älkää häntä pelotelko, pojat..... aikää lyökö häntä!

Ja äkkiä ottaen askeleen taakse- päin hellautti hän voimakkaasti jal- kaansa ilmassa ja polkasi seinä- vierellä seisovaa suoraan vatsan ala- puoleen, yhä vieläkin kehottaen rau- hallisesti toveriltaan:

— Älkää lyökö..... minkä tähden te? No, mitä se nyt on?

Vanki voikkasi kaamealla äänellä, kaatui maahan raskaasti kuin jauho- säkki ja kolme toverusta hitaasti, ääneti, kaikessa ystävydessä alkoi hakata häntä jaloillaan, potkia ja polkea, heidän jalkansa kohosivat korkealle ja taasen laskeutuivat al- van kuin olisivat sotkeneet suurta sävyläjää..... Kengien korkojen mä- sähtävät iskut pehmeään ruumiseen himmensivät pitkäkasvuisen vangin levollista ääntä, kun hän pitkällä ja lallaan iskuja jaellessaan puheli säännöllisesti ja tasaisesti:

— Älkää lyökö!..... riittää..... älkää lyökö!..... y-yks!

Viha, kauhistus ja inho täyttivät Mischan rinnan ja äkkiä aivan kuin savusta läkähymätsillään tunsit hän päähänsä nousevan jotain kuumaa, mustaa, silmät pimenivät ja ääneti läähättäen juoksi hän eteen päin.....

Kolme vankia oli siirtynyt jo syr- jään ja pitkä puheli:

— No Paschka, mitä sinä sinä piehtaroit..... noh?

Mischan jalkain deessä kiemurteli ja kohosi maasta, möhkyröiden ko- koon survottu, ilkaan tuhrattu pie- nenlainen olento vaikeroiden sortu- neella äänellä:

— Antaahan olla..... kyllä — minä maksan..... hyvä!

— Roistot! — kiljasi Mischa kään- tyen vankelhin.

Pitkä nauraa virnistä ja sanaakaan sanomatta ojensi kätensä ja näytti hänelle "kukuskaa".....*)

— Antaahan olla! — vaikeroi pie- sty sortuneella äänellä. Hän veti va- pisevilla käsillään hatun päähänsä, hoiperteli kuin humalainen, yksi ja sytki verta. Hänen kasvonsa olivat runnellut, ruskea parta ja viikset va- pilsivat, avonainen suu näytti syvä- tä verhaavalta keskellä kalpeita kasvoja, hän hengitti ahnaasti. Si- nisistä silmistä välkähti kylmä, villi julmuus..... Mischa auttoi häntä maasta ylös, otti liian taskustaan.....

*) Se on: puristi kätensä nyrk- kiin, pisti peukalonsa esille pitkän- ja etusormen välistä — osottaen sil- ten syvintä halveksumistaan.

Sillä aikaa lähenei laiskasti astuskel- len vahtisotamies ja puhui nuhdel- len:

— Taas te herra lähentelette! Montako kertaa.....

— Ne juuri löivät häntä! — sanoi Mischa koko ruuminsa värähdel- lessä.

— Onhan teille sanottu — ei saa lähestyä.....

— Mutta ettekö ymmärrä! — ne löivät häntä! — toisti Mischa va- kuuttaen.

— Se ei kuulu teille! — sanoi surkealla äänellä vahtisotamies kul- kien Mischan perässä. — Ettehän te ole täällä mikään päällysmies..... sfs kävelkääkin itseksenne teille määrä- tyssä paikassa..... Mutta jos vielä lähentelette toisia..... niin minä ilmoi- tan sen ja teiltä kielletään kävely- tunnit.....

— Jos tietäisitte, kuinka ne häntä löivät! — kiljautti Mischa ummistaen silmänsä kauhistuksesta.....

— Entäs sitten? Se on heidän a- slansa..... kuka lyö, se saa itse vas- tata..... teillä ei sinä ole mitään pe- liättävää..... jos ette lähesty ke- tään..... — muristen ja itsepäisesti vakuutti vahtisotamies.

Mischa kääntyi äkkiä — sotilaan kasvot olivat väsyneet katse raukea. Johon oli jäähmettynyt harmaa kaiho.

— Meikäläisen täytyy teistä vas- tata — puhui hän liikutellen laiskas- ti huuliaan.....

Mischa läksi komeroonsa, vaikka kävelyalka ei vielä ollut päättynyt- kään. Kun hän Ofizerovin saattama- na astui käytävään, kiljautti hämäris- tä heille joku:

— Takasin! Odota rappusilla.....

— Mitä se on? — kysyi Mischa vanginvartijalta, mennessään uudel- leen pihalle.

— Teille viedään naapurina.....

— Ketä?

— En tiedä.....

Vankilasta astui ulos päällikön apulainen, loi juron sivusuulmäuksen Mischan kasvoihin ja komensi katko- naisesti Ofizeroville:

— Saa viedä!

Ja äkkiä kiljasi ratvokkaasti:

— Kuinka sinun revolverisi riip- puu? Vohma..... Laita kuntoon..... p..... penikka!

SUOMEN TYÖVÄEN TAISTELU-MARSSI

Kirj. Maiju Johnson.

(Nuotti: Suuri Idän kansa.....)

Pieni Suomen kansa, koitti voimiansa taistellessaan taantumusta vastahan. Porvarit kun taiston nosti, Saksan soltut avuks' osti

köyhällistön nousun tahtoi murskata.

Yksissä he iski, kansan syömiin pisti tikarit ja pajunetit murhaavat.

Kanuunat ja hirttonuorat, kaatoi maahan seljät suorat,

Toisilla on osanansa vankilat.

Jo kasvaa pelon pelkko, on porvaris- to heikko

ei kohta auta kuulariuksut, kanuunat. Aate vielä elää, uudet laulut helää taistoon kutsuu voimat nuoremmat.

Idän aamunkoitto, on ennustusta voiton,

Kerran aukeneepi ovet vankilain. Olkeus varmaan voiton saapi, kärsi- mykset vaimentaapi,

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

Jälleen aatteen pyhän puolesta kun taistellaan.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5 LAAKEKIRJA — NO. 5

Sillä on yli 25 mestien ja naisten tautila sell- tettä. Kulu myöskin täydellinen luettelo su- malaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tos- suomaisia valmisteluita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitää sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembuuki- lääkettä ja hembuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suuri—

—Suom. Apteekkilike Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.